TOBAKEN GENNEM TIDERNE

Det er noget at fortælle om Tobak, og der er gennem Tiderne sagt og skrevet en Del. Naar vi saa Tirsdag herefter optrykker og et og andet af særlig Interesse for Byens Hensigt, fejre til er Anledningen det halvandet Hundredaars Jubilæum, C. W. Obels Fabriker kan fejre den 29. Juni 1927. Firmaet beder dette Tidsinterval Venner og Forretningsforbindelser lægge mærke til, som en Slutstil som en Hilsen og som et Mindre om en Mærkedag i Fabrikernes Historie. Dersom er det vort Haab, at de, hvem Tobakken kommer i Hænder, vil finde god og moderne Lønning der.

For Tobak er en evigung, som Tare, ungert snobet med Sum efter gulvsparede Guldvaande. Gennem Aarhundreder har Tobaksrygeren spillet ind i Landenes Kulturhistorie, satt Ladtrekkaberne i Bevægelse og dermed rent mærkeligt befordret salet og mere for den enkelte end mangfoldige andre Handelsvare. Nu som for bringer den ved rullede og velfugtede Cigar, den velduftende Fir-

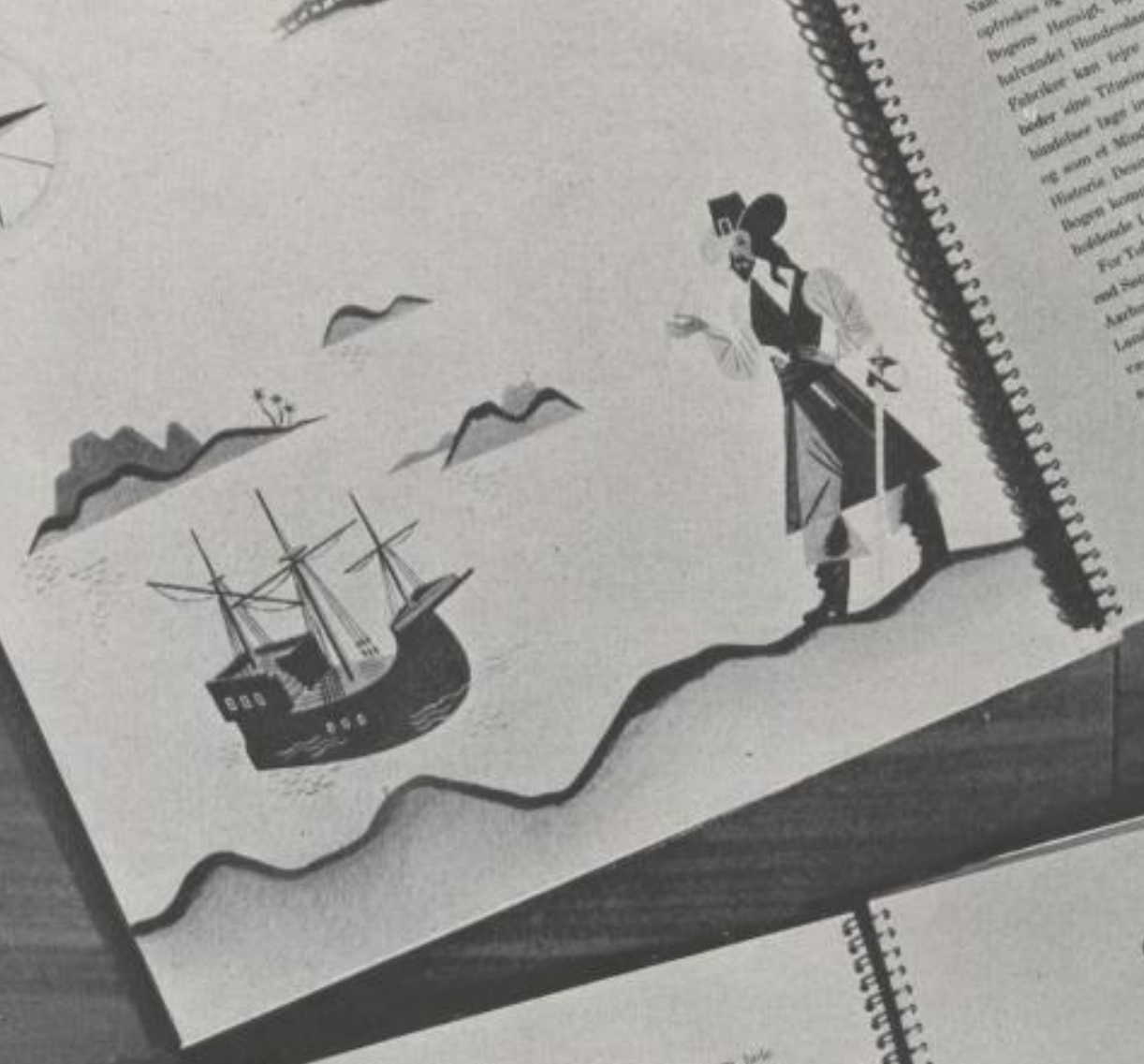

C. W. OBELS FABRIK 1828-1860

Cmeerten Wiegmann Obel, født Tobaksspinder-svend og optaget i Lauget i Kobenhavn den 14. Maj 1821. Derefter blev det de to Laugsmestre i Aalborg, Isenmeyden og Thestrup, overdraget at uddanne ham videre til Mester, og i 1824 aflagde den 21-aarige unge Mand sit Mesterstykke, som blev anset til Bedømmelse hos Lauget i Kobenhavn. Det blev godkendt med Karakteren „Meget godt" den 16. December 1824, og saa havde Christen Winther Obel Udsigterne og Formalia i Orden. Hvad fremstillede Tobaksfabrikerne dengang? Det foregaar af Mesterlykket, for man fik sikkert det hele med ved denne afgørende Prøve.

1 Rulle tyk hollandsk
1 Rulle mørk hollandsk
1 Rulle engelsk Skrea
2 Ruller fine Twist, smalle
1 Rulle Gabakker
1 Rulle virginiatwist
1 Rulle rund
1 Krul Fireksaarers Kanbaas
1 Kanbaas Rist.

Aaret 1824 kan Cigaren saaledes endnu ikke for den danske Tobaksfabrikations Vedkommende siges „Udlænket gjennem var begyndt at trænge Lan-dene", hvilket Id. a. fremgaar af Alexander Thamsens A.E.'s Bemærker, som ikke altsaa er sjældnere, men ogsaa fuldstændig Tobaksbrune.

Men var Fabriken heller ikke dengang, selve de industrielle Aabog ogsaa kun en Tredjedel af den nuværende Gaard i Rudolfi Kirkes Skygge — og dennes Ejer Pladsen og dermed Emmerbodet. Da unge Obel 1827 vinchede sin Moder, Anna Cathrine Obel, født Wiegmann, og dennes Ægtefælle, Peter Gram, Tobaksfabrikanterne er Tobaks-Vidnesbyrd, som ikke kan undværlig. Skal opstilles som den gode Tobaksfabrikant vorne Indtryk om Tobakkens Tredskaber, saa maatte det Fordre en Aarhundreder gammel Tobaksskatter, for at det ypperlige, vi skulle bringe jans. Det kan Uhrik

Kræmmerhuse, alle forsynede med Fabrikens privilegerede Stempel.

Og efterom denne Sognelegnd er en paa sin Hjemgns særdeles smuk og fremragende Mand, skænker Anne Margrethe Obel ham et Glas Krydervin i Stuen, og han taar en Karbus Tobak i hver af Kofferts rummelige Sidelommer, inden han leder spænde for igen og rumler bort, den halve vej hjem endnu saa optaget af Tobaksfabrikationens mangehaande Mysterier, at han neppe skænker det en Tanke, at han tar Vognen fuld af de Tobaksblade fra den hjemlige „Plantage", han tog til Bys for at sælge til Obel.

Disse fyrretyve Aar, de første af Fabrikens Historie, var præget af Arbejdsamhed, Fremgang, Vanskeligheder, slette Tider og ny Fremgang — men for saa vidt ikke af større Ændringer i Arbejdsmetoder, og Virksomheden. Fabrikata var de samme gennem hele Perioden — forskellige Engtobakker og Sum. Med C. W. Obels Overtagelse af Fabriken 1828 indledes et nyt Afsnit. Langsomt vinder Maskinerne deres Fabrikationsområder, og nye Varer tages op — især Cigaren, som skabte et helt nyt Haandværk, Cigarrullerens og Cigarsorterernes, som lige til vore Dage er sporet til stadig større Fabrikker med og kræver mere af sin Mand end mange andet — men samtidig et Haandværk, der mistet i Specialfabrikationens og Transportbaandets Tidsalder, hvor imponerende Maskinen gengaa de Dele Grene indenfor Tobaksfabrikationen, staar som en uopnaaet og mærkegnet Kunstnen. Skønne for den personlige Dygtighed, snævret Skønne for den personlige Dygtighed, indsigt og Erfaring hos den ligevel Haandværksmæssigt.